

de
gouden
regel

*‘Ik wil graag
dat iedere patiënt
de medisch
specialist
begrijpt’*

‘Ik doe veel onderzoek naar beperkte gezondheidsvaardigheden, een op de vier mensen in Nederland heeft er last van.

Ze begrijpen de informatie in een consult niet goed, laat staan dat ze die goed kunnen beoordelen of toepassen in hun eigen situatie. Het gaat daarbij soms om laaggeletterden of mensen met taalproblemen en relatief vaak zijn het mensen met een lager opleidingsniveau.

Tijdens het consult hebben mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden ook moeite om hun klachten helder en chronologisch onder woorden te brengen. Dat maakt het moeilijker om tot een goede diagnose te komen. En ze hebben moeite met het samen beslissen over de behandeling. Na het consult staan ze voor de grote uitdaging om de adviezen toe te passen en te doen wat is afgesproken.

Dat raakt mij persoonlijk, omdat deze mensen niet de zorg krijgen die ze nodig hebben, met relatief meer gezondheidsproblemen tot gevolg. Ik voel altijd al de behoefte om de wereld eerlijker en rechtvaardig te organiseren. Zo zit ik in het bestuur van Voedselbank Utrecht waar ik ook een deel van deze doelgroep tegenkom en zie worstelen met ingewikkelde informatie.

Veel artsen zeggen: “Ik zie het probleem wel, maar ik heb geen tijd of weet niet hoe ik het moet oplossen.” Ik beveel iedereen de zogeheten terugvraagmethode aan. Dit houdt in dat je de patiënt na ieder consult vraagt: “Wil je eens in eigen woorden zeggen wat we zojuist besproken hebben. Zoals je dat thuis aan een familielid of aan de buurvrouw zou vertellen.” Zo kun je nagaan of de boodschap goed is overgekomen. Ik hoor veel enthousiaste verhalen van artsen die deze methode toepassen. Maar je moet het wel aanleren en inbouwen in je consult. Met een beetje extra inzet en aandacht creëer je op die manier meer gelijkheid tussen patiënten.’

Jany Rademakers is hoofd onderzoeksafdeling Gezondheidszorg vanuit het Perspectief van Patiënten, Cliënten en Burgers bij het Nivel in Utrecht. Als bijzonder hoogleraar Gezondheidsvaardigheden en patiëntparticipatie bij CAPHRI, Universiteit Maastricht, richt ze zich in haar onderzoek met name op mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden en op de vraag wat nodig is om preventie en zorg voor deze groep te verbeteren. Meer info op: gezondheidsvaardigheden.nl

